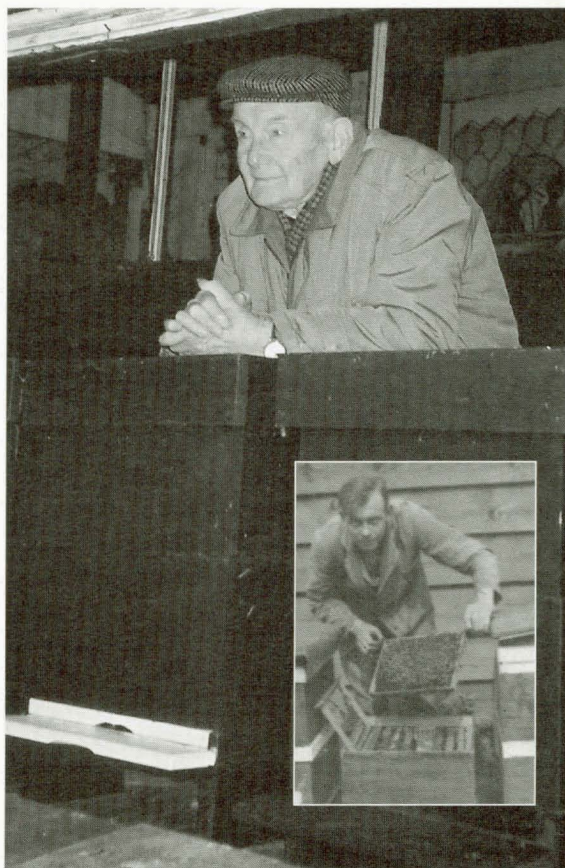

'Bijenhouden is een ziekte'

Ton Thissen

Wie een beetje thuis is in Nederland-imkerland is in weerwil van de zgn. vergrijzing, vertrouwd met het onderscheid tussen oudere en jongere imkers. Van beide categorieën zijn kort door de bocht genomen de karakteristieke bekend: de ouderen imkeren met de landsbij ('de huis-tuin-en-keukenbij') en doen aan Aalsteren; de jongeren zijn geïnteresseerd in zwermtrage en verdraagzame bijen en doen aan koninginnenteelt. Een uitzondering op deze tweedeling is de inmiddels 86-jarige Dirk Termorshuizen uit Bergen op Zoom. Want hij is ouder wordend jong gebleven; hij weet van toen en van nu en wil ook nog van meer weten.

Van een politiemanager-imker kreeg hij op zijn 14^e (1930) een zwerm. In een kast. En die kast moest terug. Dat had twee dingen tot gevolg: van meet af aan werken met kasten (losse bouw) en die kasten zelf maken, want het geld groeide de mensen in de 30er-jaren niet op de rug. 'Voor vier dubbeltjes kocht je twee fruitkistjes (waarin destijds appels uit Australië werden aangevoerd) en die volstonden om er één simplex-kast uit te fabriceren. Ramen maakte je van afvalhout en voor een pak kunstraat moest je langdurig je moeder lief aankijken'. En zo belandde de zwerm in een eigen kast. De politiemanager fungeerde voorlopig als zijn bijenteeltleraar. Tijdens WO II werd hij opgepakt en verdween spoorloos. Het was de tijd van 7 centen voor 1 kg suiker, door het rijk verstrekt en voor menselijke consumptie onbruikbaar gemaakt. Een potje honing van 500 gram kostte toen 19 centen. Meer kon er bij de middenstand in die dagen niet van af. 'En als je tijdens de bezetting met je bijen naar de hei wilde op zo'n 20 km. afstand, kon dat niet met paard en wagen. Die had je wel, maar je durfde met je paard niet op de weg te komen. Die was je binnen de kortste keren kwijt aan de Duitsers. Dus de berries eraf, 8 kasten erop en met 3 man erachter. Wij hebben ze niet meer opgehaald. De Duitsers hadden ze doorgevoerd'. Ofschoon Dirk niets moest hebben van bestuursfuncties, speelde de vereniging toch een grote rol in zijn imkerloopbaan. 'Voor de oorlog had die politiemanager al een vereniging (afdeling van de NCB) opgericht. Er was wel een zgn. neutrale vereniging in Bergen op Zoom, maar je kon het niet maken daar lid van te worden. Ieder had in die tijd zijn eigen hok, als je begrijpt wat ik bedoel'. Maar een vereniging was alleen al met het oog op de suiker van groot belang.

Dirk Termorshuizen toen en Dirk Termorshuizen nu (foto's uit privé-verzameling)

Aan die 7 kg suiker per volk kwam heel wat bureau-cratische rompslomp te pas: bewijs van lidmaatschap, aanvraagformulieren, geleidebiljetten, douanecontrole. Toen de vereniging het loodje moest leggen, sloten zich na de oorlog de meeste imkers toch bij de neutrale vereniging aan. Zonder ophef overigens.

Na WO II

Vanaf toen kwam er flink schot in zijn imkerij. 15 Volken had hij altijd wel, op zijn hoogtepunt wel 50; zwermverhindering bestond voornamelijk uit doppen breken; voor honing ging hij jarenlang 4 weken naar het koolzaad in de Flevopolder; de spaarkast kwam in de plaats van de simplexkast; de Aalster methode bleek een openbaring. 'Ik had mijn bijen altijd bij huis. Dat kon ook, want wij woonden landelijk. Ik heb ook wel bijen in de wijk gehouden maar dat kwam omdat meer mensen op het idee kwamen bij ons in de buurt te komen wonen. En zo kom je vanzelf in een wijk

terecht'. Aan ziektebestrijding deed hij niet veel meer dan het stelselmatig zwavelen van zijn ramen. Dat voldeed. Van heidehoning zag hij na een paar keer slingeren definitief af. Onderwijl was zijn zoon Johan zijn hobby komen delen. Het een en ander leidde in de beginjaren '80 tot de bouw van een verenigingsstal in Halsteren door de VBBN-afdeling 'De Bijmoer'. Het is een educatieve stal geworden, uitgerust met een grote glazen wand, wat instructie aan leerlingen van diverse scholen mogelijk maakt. Johan fungeert thans als voorzitter van deze afdeling (met 81 ledenvergaderingen achter de rug); Dirk neemt tot op de dag van vandaag het onderhoud aan tuin en stal voor zijn rekening, al moet hij daar wel 8 km. vice versa voor fietsen.

56 De jaren '90

In Goes werd toen een lezing gehouden. Met zijn maat Rinus woonde Dirk die lezing bij. Het ging over Carnica's en over koninginnenteelt. Daarna was er een oprichtingsvergadering in Hontenisse. Het betrof een carnica-bevruchtungsstation, nu bekend als Kreverhille. Hij raakte in de ban van de carnica. 'Je kon er met blote kont op gaan zitten. Ze stoken niet!'. Ze werden lid, regelden enkele volkjes en praatten uit de privé-stal van Fons van de Werf – destijds voorzitter van het bevruchtungsstation – een carnica moeder los, die met de grootste zorg werd omringd en die gedurende 5 jaar voor veel nakomelingen van hoge kwaliteit zorgde. Het omzetten van zijn vuilnisbakkenbijen op carnica's lukte niet meteen. Ook daarom volgde hij – met zijn zoon – een cursus in De Klinge in België. In 1996 deed hij voor het eerst in zijn leven examen na een degelijke wintercursus Selectie koninginnenteelt. Hij kan zich de diploma-uitreiking nog in details heugen. In ieder geval was er sprake van 'een bejaarde imker die niet vies was van moderniteiten in de imkerij'. Met steeds meer carnica's op zijn stand en Kreverhille in de buurt gaat het hem steeds makkelijker af. 'Het had me 20 jaar eerder moeten overkomen'.

De toekomst

'Wat het kost, kost het, maar het komend jaar wil ik ook nog eens Buckfastbijen hebben. Ik zie niet meer zo goed, maar de koningin kan ik nog altijd vinden en zo af en toe zie ik ook nog eitjes. En anders mijn zoon Johan wel'. Hij is vast van plan Mia van der Heyden in St.-Hubert (zie Bijen 10-6-180) op te zoeken om daar wat koninginnen aan te schaffen. 'Bijenhouden', zegt hij bij ons afscheid, 'is een ziekte'. Een slepende ziekte in zijn geval.

Bij gepraat (4)

Eric Blankert

De voorbereidingen voor onze jaarvergadering op 2 maart a.s. in Hotel/Restaurant 'De Zwaan', Kerkstraat 2 te Raalte, aanvang 13.30 uur, zijn in gang gezet. De afdelingen zullen binnenkort de uitnodigingen ontvangen.

Aftredend is het bestuurslid G.J.B. Sprenkelder. Statutair kunnen alle afdelingen kandidaten aan het bestuur voordragen. Niettegenstaande dit feit doe ik namens het bestuur een beroep op de noordelijke afdelingen waaronder afdeling Twente, een kandidaat te stellen.

Gelet op een goede voorbereiding en de keuzes welke voor de toekomst gemaakt dienen te worden vertrouw ik op een ruime vertegenwoordiging van de afdelingen op de algemene ledenvergadering. Mede in verband met de in gang gezette veranderingen is het oorspronkelijke voornemen om het voorzitterschap na de vergadering over te dragen vooralsnog één jaar uitgesteld.

- Het voorgenomen gezamenlijk bezoek aan de Floriade op zaterdag 25 mei is nog in voorbereiding, wij trachten u hierover in het maartnummer nader te informeren.

- Wellicht onvoldoende belicht is dat het boek 'Bestuiving Land- en Tuinbouwgewassen door Honingbijen' van L.G.M. Hensels ook verkrijgbaar is bij de boekhandel. Uitgever Elsevier ISBN 90 5439 108 1 (prijs € 22,46).

- Op 5 december had het bestuur een open gesprek met dhr. Zevenbergen die als bemiddelaar de mogelijkheden van een fusie danwel een samenwerking onderzoekt. Alle aspecten zijn naar de mening van het bestuur ruimschoots aan de orde geweest. Bij het schrijven van dit artikel was nog geen tussenrapportage ontvangen. In de Algemene Ledenvergadering zullen wij hierop terugkomen.

ALV VBBN 23 maart 2002

De Algemene Ledenvergadering wordt gehouden op zaterdag 23 maart in het Congresgebouw van het Wageningen Internationaal Congrescentrum (WICC), Lawickse Allee 11 te Wageningen, aanvang 10.00 uur. Vanaf 09.30 uur ontvangst met koffie.

Agenda

1. Opening door de voorzitter, dhr. Dick Vunderink
 2. Overdracht voorzitterschap aan de nieuwe voorzitter, dhr. Jos Plaizier
- Verkiezing van de nieuwe voorzitter heeft plaatsgevonden tijdens de ALV van 29 september 2001.